

1998-05-29

2310-10282-95
0509-212

dk

Assi Domän AB
Växjö skogsförvaltning
Box 3223
350 53 VÄXJÖ

Bildande av naturreservatet Storpissans domänreservat på Omberg i Ödeshögs kommun

Länsstyrelsens beslut

Med stöd av 7§ naturvårdslagen (1964:822, omtryckt 1991:641) förklarar Länsstyrelsen det område som avgränsas med innerkanten av den kraftiga heldragna linjen på bifogad karta, bilaga 1, som naturreservat.

Naturreservatets namn skall vara Storpissans domänreservat.

Ändamålet med reservatet

Ändamålet med reservatet är att bevara ett naturskogsområde med dess flora och fauna och naturliga successioner. Ändamålet är även att - inom ramen för detta mål - ge möjlighet till naturupplevelse och vetenskaplig forskning.

Reservatsföreskrifter

För att trygga ändamålet med naturreservatet förordnar Länsstyrelsen med stöd av 8-10 §§ naturvårdslagen samt 9-10 §§ naturvårdsförordningen (1976:484, ändrad 1991:1165) att nedan angivna föreskrifter samt vård och förvaltningsbestämmelser skall gälla beträffande naturreservatet.

A Föreskrifter enligt 8 § naturvårdslagen om inskränkningar i markägares och annan sakägares rätt att förfoga över fastigheten inom reservatet.

Utöver föreskrifter och förbud i andra lagar och författningar skall förbud gälla att:

1. bedriva täkt, gräva, schakta, spränga, borra, dämna, utfylla, plöja eller utföra annan mekanisk markbearbetning;
2. uppföra byggnad eller anläggning;
3. anlägga väg, campingplats eller uppställningsplats för fordon;
4. anordna upplag;
5. anordna motor- eller skyttebana för övning eller tävling;
6. ändra floran eller faunans sammansättning genom införande av för området

nya arter;

7. gräva upp växter;
8. tillföra växtnäringsämnen eller jordförbättringsmedel;
9. använda kemiska eller biologiska bekämpningsmedel;
10. tillföra kalk eller andra mineralämnen;
11. avverka, gallra, röja, så, plantera, markbereda eller utföra annan skogsbruksåtgärd;
12. ta bort dött träd eller vindfälle;
13. framföra motordrivet fordon annat än på befintlig väg;
14. att uppföra mast, vindkraftverk, eller att uppföra luft- eller markledning;
15. jaga annat än älg, rådjur, hare och räv.

B Föreskrifter enligt 9 § naturvårdslagen angående sakägares skyldighet att tåla visst intrång

-----
Markägare och innehavare av särskild rätt till marken förpliktigas att tåla att följande åtgärder vidtas inom reservatet:

1. utmärkning av reservatet;
2. uppsättning av informationstavlor på platser som anges i fastställd skötselplan;
3. underhåll av leder och eldstad som anges i fastställd skötselplan.

C Föreskrifter enligt 10 § naturvårdslagen om vad allmänheten har att iaktta inom reservatet.

Utöver föreskrifter och förbud i andra lagar och författningar är det förbjudet att:

1. framföra motordrivet fordon;
2. tälta;
3. medföra okopplad hund eller annat lösgående husdjur;

4. bryta kvistar, fälla eller på annat sätt skada levande eller döda träd och buskar;
5. plocka eller gräva upp växter med undantag för bär och matsvamp;
6. på ett störande sätt utnyttja radio, bandspelare, musikinstrument eller dylikt;
7. störa djurlivet genom att klättra i boträd eller fånga och insamla ryggradslösa djur;
8. förstöra eller skada fast naturföremål eller ytbildning genom att borra, spränga, gräva, rista, hacka eller måla;
9. elda annat än på anvisad plats som är markerad med skylt;
10. anordna tävlingar eller bedriva lägerverksamhet.

Efter särskild ansökan kan undantag från vad som sagts under C meddelas av Länsstyrelsen, t ex i samband med naturstudier eller vetenskapliga undersökningar i reservatet.

D Bestämmelser enligt 9 § naturvårdsförordningen om vård och förvaltning

---

1. Länsstyrelsen fastställer de föreskrifter om naturvårdsförvaltningen mm, som framgår av bifogad skötselplan. Fastställelsen gäller dock inte den ekonomiska utredningen i skötselplanen, bilaga 3.

Skötselplanen gäller utan tidsbegränsning. Dock kan en omprövning ske om särskilt behov uppstår. Naturvårdsförvaltaren skall göra en översyn av planen vart tionde år för att bedöma behovet av revidering.

2. Reservatet skall utmärkas enligt svensk standard (SIS 031522) och enligt Naturvårdsverkets anvisningar.
  3. Naturvårdsförvaltare är Länsstyrelsen Östergötland.
-

Grund för beslutet

Storpissan är en urskogsartad ängsgranskog med höga botaniska och zoologiska värden, bl a en rik förekomst av svampar, mossor och lavar. Området utgör livsmiljö för en stor mångfald av växter och djur knutna till urskogsmiljöer, bl a flera rödlistade arter. Området bör särskilt skyddas på grund av dess biologiska värden. Området ligger inom riksintresse för naturvården, friluftslivet och kulturmiljövärden. Området ingår i EU:s nätverk av skyddade områden, Natura 2000.

Beslutets överensstämmelse med naturresurslagen

Naturresurslagens (NRL) grundläggande hushållningsbestämmelser (kap 2 § 6) anger att områden som är av riksintresse för naturvård skall skyddas mot åtgärder som påtagligt kan skada naturmiljön. Reservatet är beläget inom ett område av riksintresse för naturvården (NE 11 Omberg), för friluftslivet (FE 1 Omberg - Tåkern) och kulturmiljövård (KE 1) enligt översiktsplan för Ödeshögs kommun.

Länsstyrelsen har, i enlighet med 2 och 3 kap i NRL, prövat och funnit att bildandet av naturreservatet Storpissans domänreservat är förenligt med en från allmän synpunkt lämplig användning av markområdet och att åtgärden överensstämmer med gällande kommunal översiktsplan.

Ärendets beredning

Området avsattes 1935 som domänreservat. I samband med Domänverkets bolagisering 1992 gjorde Länsstyrelsen på uppdrag av Naturvårdsverket en bedömning av vilka domänreservat i länet som har sådana särskilda naturvärden att de bör ges ett långsiktigt skydd som naturreservat. Storpissans DR hör till de områden som Länsstyrelsen valde ut. Naturvårdsverket och Assi Domän AB slöt 1995 ett avtal om naturreservatsbildning av ett antal särskilt värdefulla domänreservat i hela landet. Storpissan är ett av de områden som omfattas av avtalet.

Detta beslut har fattats i enlighet med villkoren i avtalet mellan Naturvårdsverket och Assi Domän AB och efter samråd med Assi Domän AB och Ödeshögs kommun enligt 43 § naturvårdslagen.

Remissyttranden

Förslag till beslut har remitterats till markägaren Assi Domän AB, Naturvårdsverket, Ödeshögs kommun, Ödeshögs naturskyddsförening. Yttrande har inkommit från Ödeshögs kommun. Kommunen har inget att erinra mot förslaget till beslut.

Uppgifter om reservatet

Benämning: Storpissans DR

Objektnummer: -

Skyddsform: Naturreservat

Kommun: Ödeshög

Socken: Västra Tollstad

1998-05-29

2310-10282-95

Läge:	Vid Örnslid på Ombergs västra strand
Kartor:	Topografisk karta: 08E Hjo SO Ekonomisk karta: 084 36
Gräns:	Innerkanten av den kraftiga heldragna linjen på bifogad karta, bilaga 1.
Koordinater:	64 68 50 14 32 40
Areal:	12 ha
Fastighet:	Ombergs kronopark 1:1
Markägare:	Assi Domän AB 103 21 STOCKHOLM
Naturtyp:	Grandominerad naturskog 12 ha
Naturvårdsförvaltare:	Länsstyrelsen Östergötland

Beskrivning av området

Reservatet ligger vid Örnslid, mitt på Ombergs västsida, ca 3 km norr om Stocklycke. Området begränsas i nordväst av Vättern och i sydost av den så kallade Sjövägen. Området sluttar mot nordväst ner mot Vättern. Höjdskillnaden mellan Sjövägen och Vättern är ca 65 m. De högsta partierna vid Sjövägen ligger 150-155 m ö h medan stranden vid Vättern ligger på 89 m ö h.

Högsta kustlinjen (HK), som utgjordes av Baltiska issjöns strandlinje, nådde ca 140 m ö h på denna plats.

Berggrunden utgörs av röd granit, den dominerande bergarten på Omberg.

Branterna vid Vätternstranden har en helt annan sammansättning. De utgörs av lerskiffrar underlagrade av sandsten och är en utlöpare av den så kallade Visingsöformationen. De lösa jordlagren utgörs huvudsakligen av en kalkrik moränlera. I den norra kanten rinner bäcken Storpissan som givit reservatet dess namn. Bäckens utlopp utgörs av ett mindre vattenfall direkt ut i Vättern - därav namnet Storpissan.

Trädskiktet domineras av gran i urskogsartade bestånd. Träden är mycket grova och det finns en riklig förekomst av lågor och stubbar i olika nedbrytningsstadier. I den nordvästra delen av området finns yngre granskog som planterades omkring sekelskiftet. Allra längst i nordväst finns ett bestånd av tall. Buskskiktet domineras av skogstry och måbär.

Fältskiktet är lundartat och artrikt med dominans av skogsbingel, ramslök, myska och kärrfibbla med inslag av krävande arter som tandrot, skärmstarr, och sårläka.

Områdets moss- och lavflora samt vedlevande svampar har inventerats. Totalt tio lavararter, sex mossarter och sex vedlevande svampar är upptagna på den så kallade rödlistan (Artdatabankens lista över hotade arter).

Betet har i långa tider varit en viktig faktor i Ombergs skogshistoria. Betet upphörde helt 1930-talet och då inleddes en succession som lett till ett ökat lövinslag och en större slutenhet.

Den lägre faunan är dåligt känd, men de speciella livsmiljöerna som finns i området, t ex sumpiga alkärr med rik förekomst av död ved torde innebära att insekts- och molluskfaunan är rik och med stor sannolikhet finns här flera rödlistade arter. För fåglarna är tillgången på död ved viktig, bl a ur hackspettsynpunkt. Här finns bl a de rödlistade arter mindre hackspett och spillkråka.

Beslutet gäller från den dag det vunnit laga kraft.

Hur man överklagar, se bilaga (formulär 115, Miljödepartementet).

I slutliga handläggningen av detta ärende har förutom föredraganden deltagit länsrådet Magnus Holgersson, avdelningsdirektören Sverker Kärrsgård, länsassessorn Jan Kaller, biträdande länsarkitekten Lars Fransson och biträdande länsantikvarien Carin Claréus.

Björn Eriksson
Landshövding

Lars Gezelius
Byrådirektör

Bilagor

1. Beslutscharta
2. Skötselplan
3. Formulär 115

Akten (naturreservatsdossier)

Kopia till
Naturvårdsverket
Ödeshögs kommun

Naturskyddsföreningen i Ödeshög, c/o , Inga Sara Prinzencreutz, Färgestad 1,
Rök, 599 94 ÖDESHÖG
Lantmäterimyndigheten, fastighetsbildning, Box 476, 581 05 Linköping
Lantmäterimyndigheten, landskaps- och fastighetsinformation, Box 476,
581 05 Linköping
Verksledningens kansli
Kulturmiljöenheten
Samhällsbyggnadsenheten
Länets författningssamling
Objektsregistret
Tidningskungörelse